

Begroting 2023: algemene beschouwingen

Een begroting met ambitie als vervolg op ons raadsprogramma, daar zijn we natuurlijk blij mee. Stappen we die we de afgelopen 4 jaar niet durfden te zetten rondom duurzaamheid en maatschappelijke investeringen liggen nu gelukkig wel voor.

We reserveren veel voor onvoorzien en de nadere uitwerking van het raadsprogramma, dat geeft ruimte. Wel is het nodig dat we als raad met ons budgetrecht en vanuit onze kader stellende en controlerende taak, over de besteding van deze 3 miljoen betrokken blijven.

We roepen het college op ons hierin goed mee te nemen.

Het eerdere initiatiefvoorstel circulaire economie van D66 en PvdA werd vorig jaar door onze collega fracties sympathiek gevonden, maar niet ondersteund. Wij zijn blij dat het nu onderdeel van de plannen is en we hopen dat onze collega fracties nu wel de stap van sympathiek naar ondersteunen willen zetten. Wij zijn daarbij blij met de aanvulling van meerdere duurzaamheidsplannen zoals het Grote oogst project. Belangrijk wordt wel dat we hierin ook werkelijke resultaten gaan halen.

Als we naar het resultaat van het verduurzamen van 3000 woningen kijken wordt er €500 per huis geïnvesteerd in een onderzoek. Het zal duidelijk zijn dat we als resultaat geen onderzoeksuitkomsten willen maar werkelijke verduurzaming van de woningen.

Wij verwachten van het college hierin meer inspanningen dan nu opgenomen in de begroting, zodat we werkelijk naar meer duurzame woningen gaan.

Bij het meten van duurzaam wonen, wordt 'waar staat je gemeente' genoemd maar missen we de regionale klimaatmonitor van de overheid. <https://klimaatmonitor.databank.nl/dashboard/dashboard>

Wij vragen het college ook deze indicator mee te nemen.

Een begroting met 5 hoofdstukken i.p.v. 9. Dit is een goede stap naar meer verbinding tussen de verschillende activiteiten. Belangrijk, want alleen met meer verbinding tussen de activiteiten en de daarbij behorende geldstromen kunnen we het nodige verschil gaan maken voor een sociaal Etten-Leur.

Voor onze jeugd noemen we ambitieuze doelen. We willen dat ze in Etten-Leur blijven wonen, hen betrekken bij ontwikkelingen en hen laagdrempelig laten ondernemen. Dat is ook de wens die uit het onderzoek van het jongerencentrum kwam. Jongeren als startups met coaching, hoe mooi was het Rock XEL project, hoe jammer dat we hier geen structurele oplossing voor vinden.

Wij vragen daarom aan de andere fracties, of ze ons ondersteunen om een structureel ondernemersplek voor jongeren ala de pilot van de Rock XEL te gaan realiseren.

En het college vragen hier in 2023 aan te gaan werken.

Bij het onderdeel sport worden er goede acties uitgezet naar de buitensportverenigingen. Echter missen we hierin het gelijke speelveld met binnensportverenigingen, die weliswaar niet allemaal een eigen accommodatie hebben, maar wel met een stijging van kosten te maken hebben.

Graag hier ook aandacht voor in vervolg op de monitor.

De Nobelaer, ons cultuurhuis, wat een steeds bredere maatschappelijke invulling krijgt is juist nu hard nodig. Daarbij voorziet De Nobelaer steeds meer in preventieve activiteiten die het welzijn van onze inwoners bevordert en daarmee ook lagere kosten voor ons als gemeente. De voorgenomen bezuiniging moet dan voor ons ook teruggedraaid worden.

Zijn de andere fracties het met ons eens dat we de subsidie van de Nobelaer in deze tijd niet terugdraaien maar handhaven.

We mogen trots zijn op de vele activiteiten in Etten-Leur voor een beter welzijn voor onze inwoners en kunnen niet zonder de vele vrijwilligers en initiatieven. Deze organisaties, stichtingen en groeperingen zorgen ervoor, dat zij bijdragen aan preventie, wat heel belangrijk is voor het welzijn van de inwoners.

Als fractie vinden wij het de taak van de gemeente om het hen zo makkelijk mogelijk te maken en hen te ondersteunen indien nodig. Dus weinig regels, meedenken in facilitering en op onderdelen een financiële bijdragen om hun werk te blijven laten doen. Als een voedselbank een grotere doelgroep krijgt moeten wij als gemeente hen ondersteunen om dit mogelijk te maken.

We hebben op de thema-avond van 31 oktober gezien dat er zoveel goede initiatieven zijn maar dat iedereen zoekende is hoe een overzicht te houden van wat ervoor wie is. Er zijn verschillende folders in omloop maar wij vinden dat de gemeente hierin een verbindende en faciliterende rol moet hebben.

Wij zien daarom graag 2 aanvullingen in de begroting:

- 1. Een digitaal platform waar alle initiatieven op te vinden zijn wat actueel gehouden wordt en voor alle inwoners en betrokkenen beschikbaar. Dit zou een onderdeel van het preventieakkoord kunnen worden.***
- 2. Een reservering van €100.000 om initiatieven met een klein bedrag te ondersteunen (bijv. max €5.000) waarbij de aanvraag eenvoudig en efficiënt verloopt.***

Wij vragen de andere fracties of ze dit willen ondersteunen.

Participatie staat bij ons allen hoog in het vaandel. We moeten dan ook hierin vervolg stappen zetten. Dat betekent voor ons, dat we niet alleen ophalen bij onze maatschappelijke partners maar ook aan hen terugkoppelen en samenwerken met ervaringsdeskundigen. Concreet de fietsersbond voor een veilig fiets Etten-Leur. Rolstoelgebruikers die tegen knelpunten oplopen. De seniorenraad die een goed overzicht van wensen en behoeften van onze oudere inwoners heeft.

Naast dit proces vragen we nu concreet de aanpassing om beheren op niveau rondom zorgcentra naar niveau A te brengen.

Is het college hiertoe bereid?

Het wegnemen van onnodige regels voor ondernemers in toerisme en recreatie wordt als doel in de begroting opgenomen. Laten we dit concreet verbreden naar alle ondernemers en inwoners, dan kunnen we stappen zetten naar wat wel kan in plaats van wat niet kan.

We zijn blij met de ontwikkelingen in beheersing van de kosten voor onze inwoners. Minder kosten voor afval dankzij het goede scheidingsbeleid van onze inwoners, maar de belangrijkste gaat bijna onopgemerkt voorbij. Als indexatie verhogen we de OZB maar met 1.6%. Dit is een positieve actie richting onze inwoners en daar mogen we best wat aandacht aan geven.

Ten slotte onze veiligheid en ambitie. Het kruispunt Lichtentorenhoofd noemt u lastig te zijn met het verzoek dit uit te stellen. Dat kan o.i. niet.

Zijn de andere fracties het eens, dat verdere actie wel nodig is?

Concreet vragen wij de andere fracties en het college tot de volgende wijzigingen in de begroting:

- 1. De subsidie van De Nobelaer niet te verlagen, maar handhaven op 2022.**
- 2. Voor de werkelijke verduurzaming van 3000 woningen vervolgaacties in te zetten na het onderzoek.**
- 3. Het verkennen van een structurele ‘Rock XEL start up, jonge ondernemers plek’**
- 4. Het beheren op niveau rondom zorgcentra naar level A te brengen.**
- 5. Het ontwikkelen van een digitaal platform voor alle initiatieven voor inwoners.**
- 6. Een beschikking van €100.000 om initiatieven met een klein bedrag te ondersteunen, met een makkelijk aanvraagproces.**
- 7. De inhoudelijke genoemde feedback mee te nemen in het proces en de uitvoering in 2023.**

Samenvattend ligt er een mooie ambitieuze begroting voor waarin we stappen zetten voor een sociaal Etten-Leur waar het goed wonen en werken is en waarbij duurzaamheid hoog in het vaandel staat. Laten we deze stappen concreet gaan zetten en zo laten zien dat wij werken aan een betrouwbare overheid. Met deze raad en dit college, met ons nieuwe raadsprogramma, kunnen we dat. Gezamenlijk, want ook wij zien de meerwaarde van samen komen we verder.